

U C H W A Ł A Nr 401/XXXV/10

Rady Miasta Milanówka

z dnia 27 kwietnia 2010 r.

w sprawie: **przyjęcia rocznego sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku za 2009 r. i informacji o potrzebach miasta w zakresie pomocy społecznej**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) w związku z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) - Rada Miasta Milanówka uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się sprawozdanie roczne z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku za 2009 r. i informację o potrzebach miasta w zakresie pomocy społecznej w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miasta Milanówka

Jerzy Olczak

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku za 2009 rok oraz informacje o potrzebach miasta w zakresie pomocy społecznej.

Zgodnie z zapisem – art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. z 2009r. Nr. 175, poz. 1362 ze zm.) Ośrodek Pomocy Społecznej przedstawia raz w roku radzie gminy sprawozdanie z działalności i informacje o potrzebach w zakresie pomocy społecznej.

Niniejsze sprawozdanie zawiera opis najważniejszych działań podejmowanych przez Ośrodek w 2009 roku oraz informacje pozwalające określić najważniejsze zadania do wykonania w 2010 roku.

I. Ogólne informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2009 roku objął różnymi formami pomocy społecznej 531 rodzin, w których łącznie było 1089 osób, co stanowi 7% ogółu mieszkańców Milanówka tj. 15316 osób.

W porównaniu do ubiegłego roku zanotowaliśmy nieznaczny wzrost liczby rodzin korzystających z pomocy.

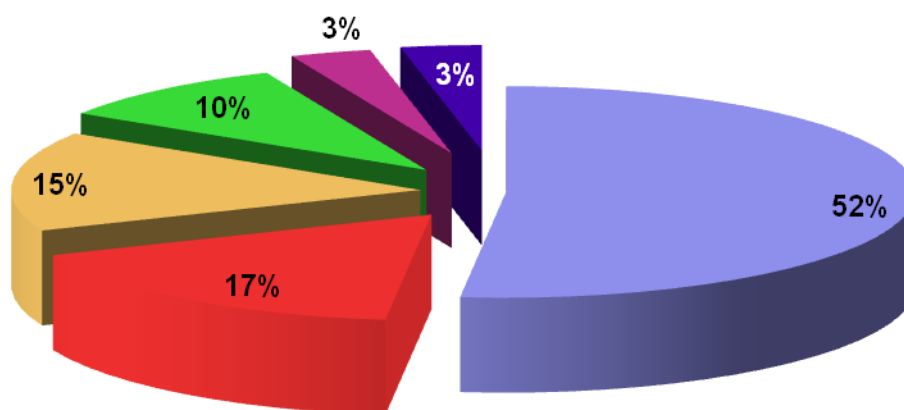
Wśród osób korzystających z pomocy 77 to osoby, które zgłosiły się w 2009r o pomoc po raz pierwszy lub nie korzystały z niej w okresie dwóch ostatnich lat.

Kilka rodzin zaprzestało korzystania z pomocy społecznej w 2009 roku mimo dalszego posiadania uprawnień, w tym 1 osoba zrezygnowała z pobierania zasiłku stałego (świadczenia wypłacanego comiesięcznie w maksymalnej wysokości 444 zł) ponieważ podjęła zatrudnienie.

Pewnej zmianie uległa również struktura rodzin korzystających z pomocy, choć w dalszym ciągu największą grupę osób wymagających wsparcia, stanowią osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe (275 osoby). Strukturę rodzin obrazują poniższe wykresy nr 1 i 2

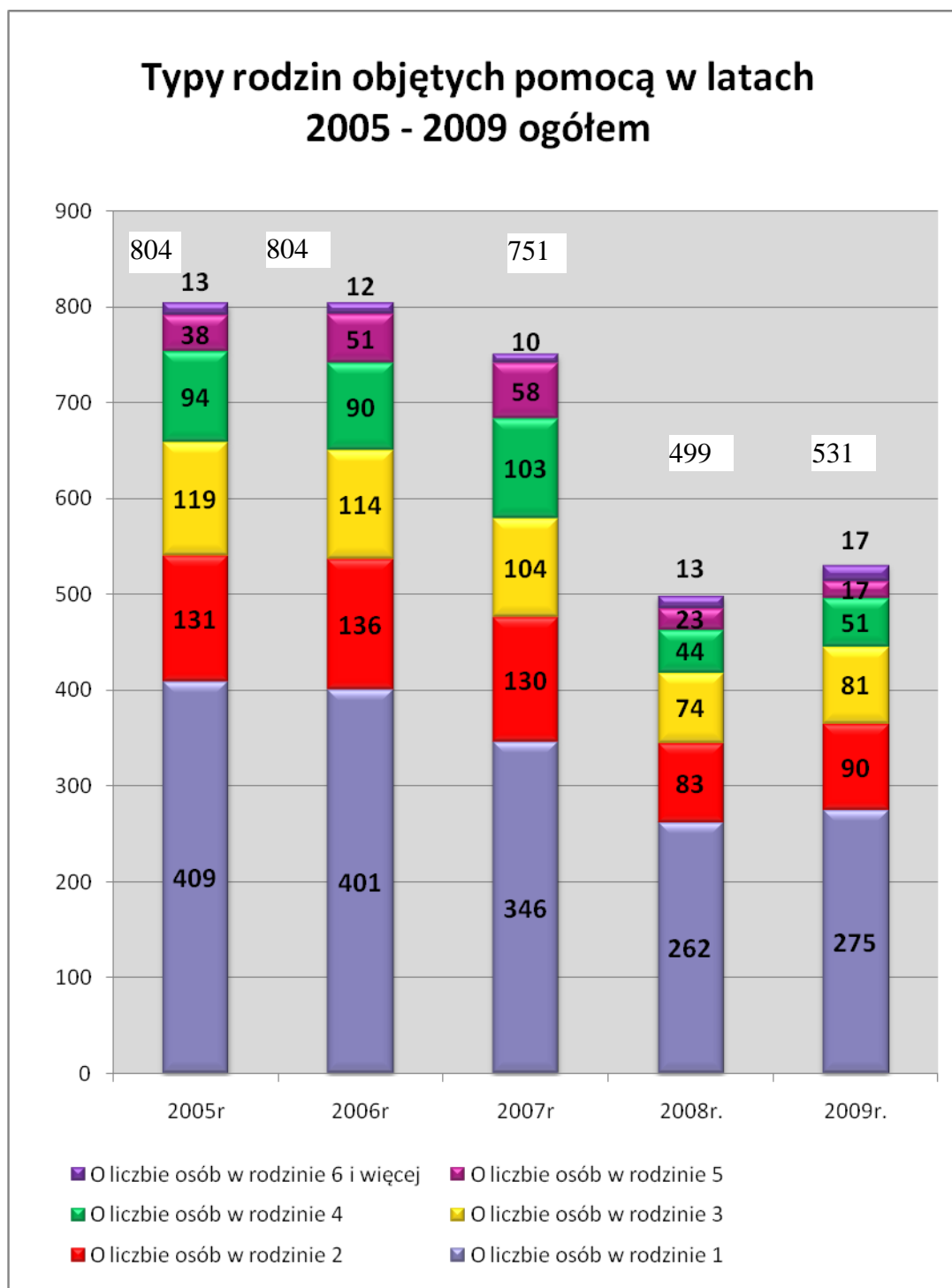
Wykres nr 1

Rodziny ogółem w 2009r.

- O liczbie osób w rodzinie 1
- O liczbie osób w rodzinie 2
- O liczbie osób w rodzinie 3
- O liczbie osób w rodzinie 4
- O liczbie osób w rodzinie 5
- O liczbie osób w rodzinie 6 i więcej

Wykres nr 2

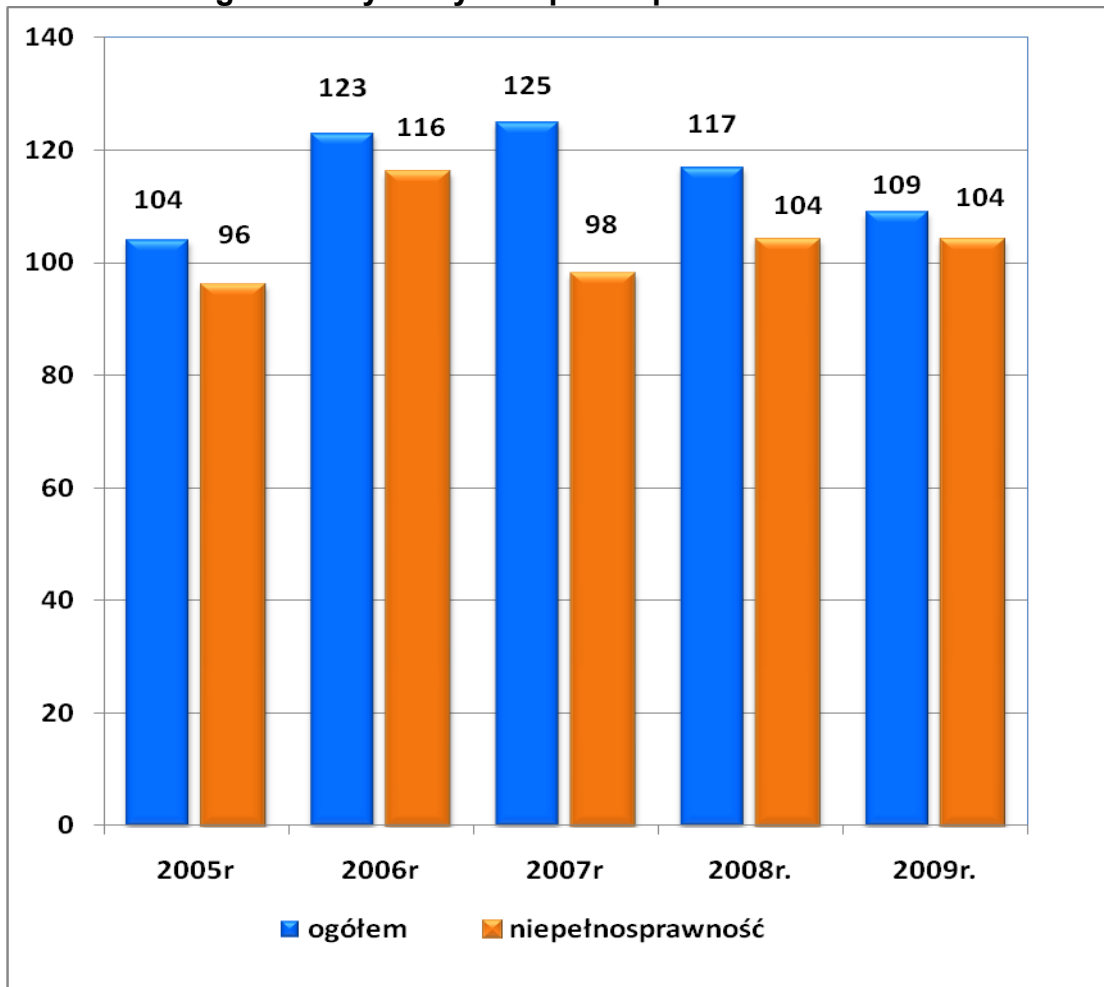
Dużą grupę stanowią osoby pozostające na zasiłku stałym. Osoby te mają orzeczony stopień niepełnosprawności znaczny lub umiarkowany lub osiągnęły wiek emerytalny ale nie nabyły prawa do świadczeń z innych tytułów i pozostają bez dochodu. Na dzień 31.12.2009 z zasiłku stałego korzystało 109 osób w tym 5 z tytułu wieku emerytalnego i 104 z powodu orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Przeważającą liczbę stanowią osoby samotne 92 pozostałe 17 to osoby pozostające w rodzinach.

Strukturę świadczeniobiorców zasiłków stałych przedstawia wykres nr 3 i 4.

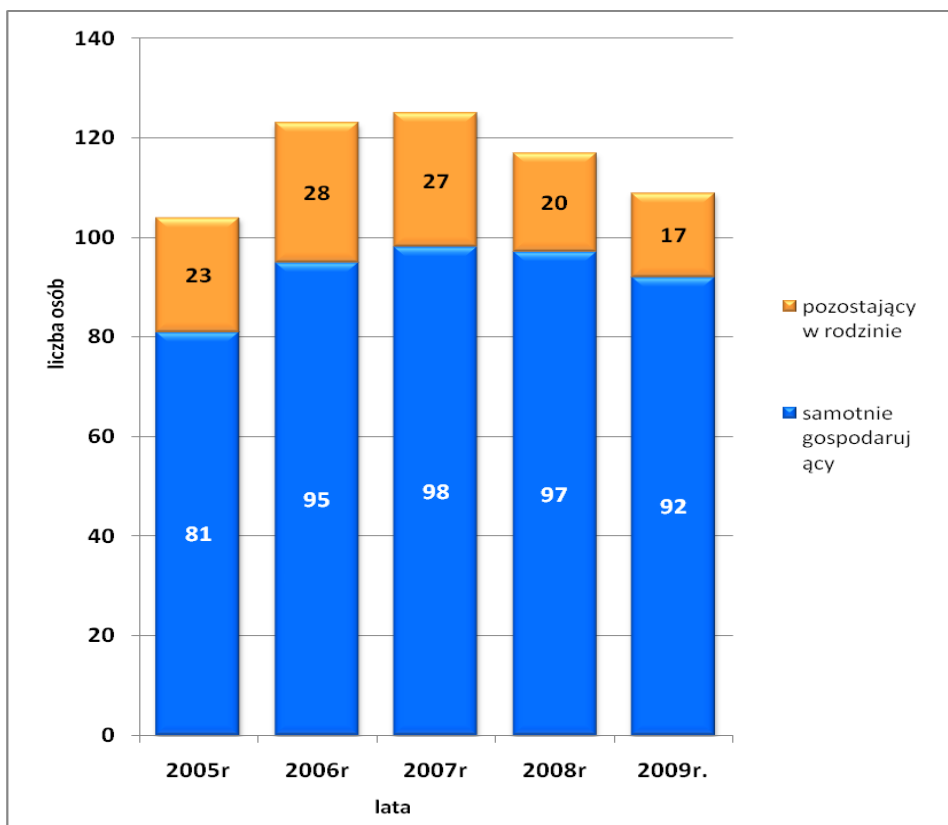
Wykres nr 3

Zasiłki stałe ogółem w tym z tyt. Niepełnosprawności w latach 2005 - 2009

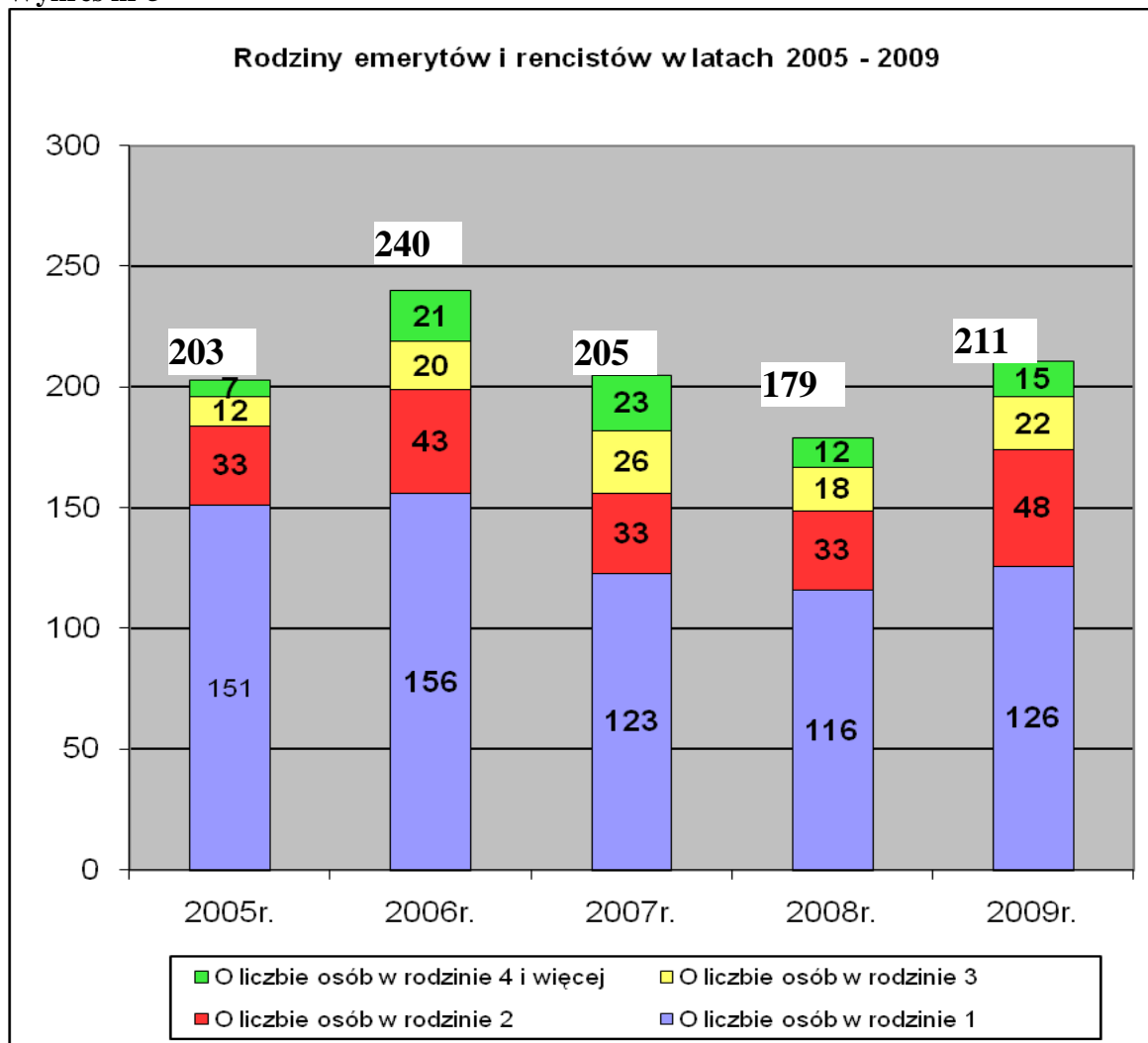
Wykres nr 4

Zasiłki stałe przyznane osobom samotnie gospodarującym i pozostającym w rodzinie

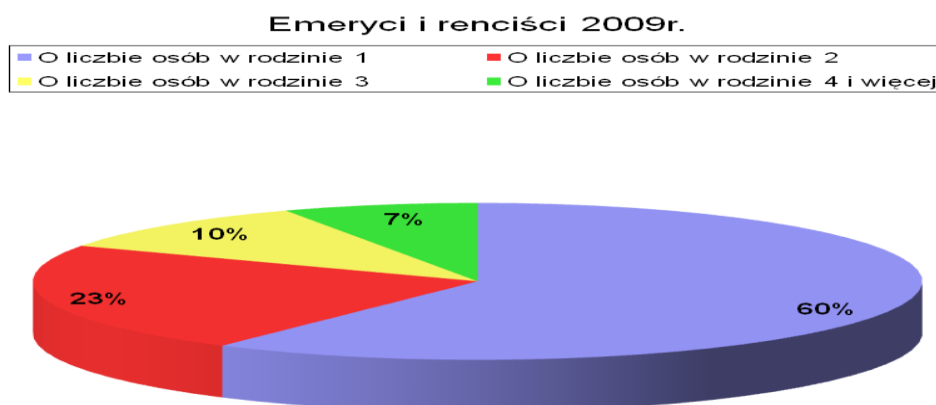

W 2009 roku zarejestrowaliśmy 211 rodzin emerytów i rencistów korzystających z pomocy ośrodka, w tym 126 z w/w prowadzi jednoosobowe gospodarstwa domowe (wykresy nr 5 i 6). Rodzinom tym udzielana była przede wszystkim pomoc celowa w okresie zimowym w szczególności na zakup węgla lub dofinansowanie do opłat za energię elektryczną a także dofinansowanie do kosztów zakupu leków i leczenia. W/w grupa to głównie odbiorcy realizowanych przez ośrodek usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.

Wykres nr 5

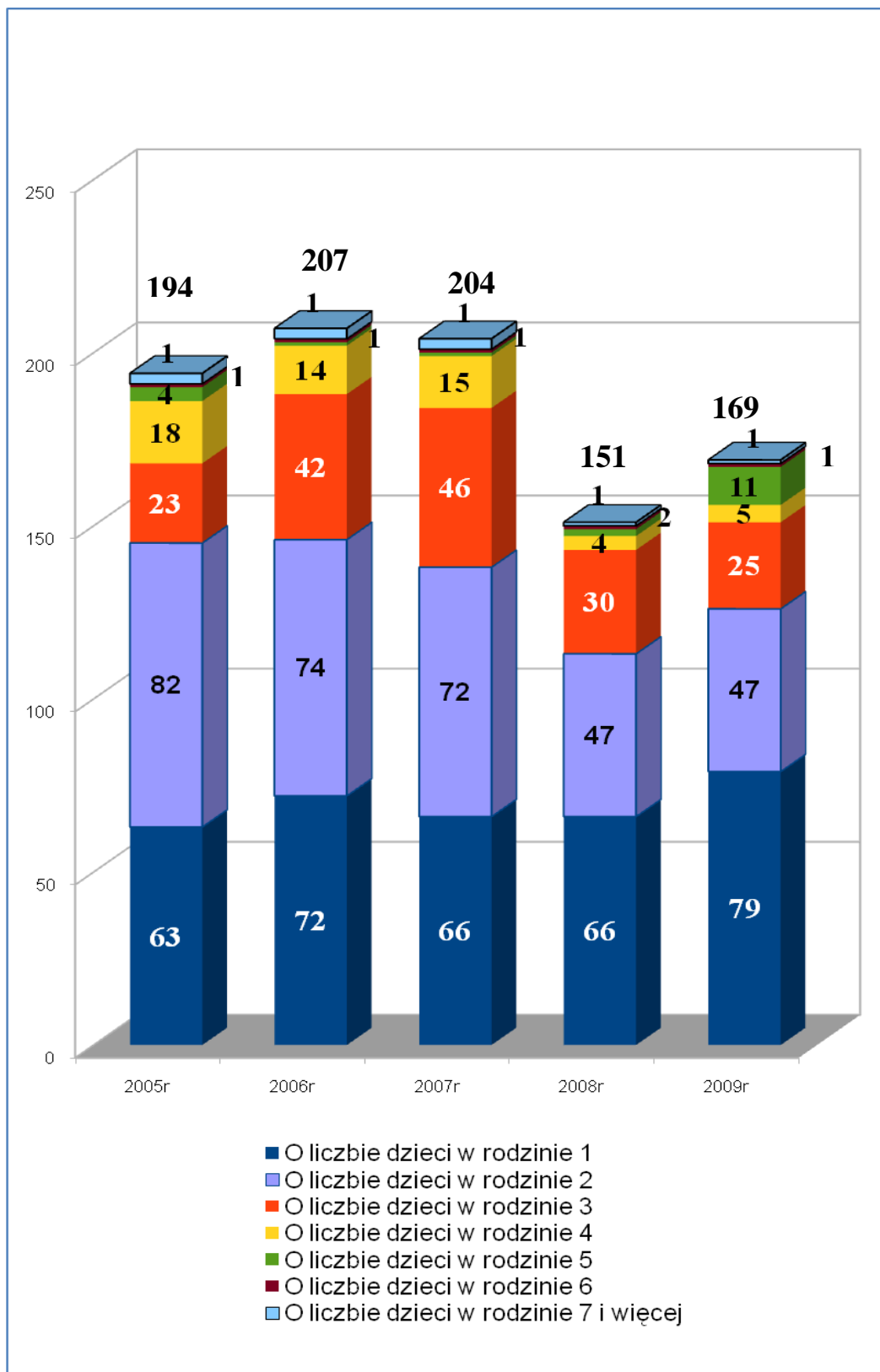
Wykres nr 6

Poza grupą osób niepełnosprawnych i rodzin emerytów i rencistów kolejną dużą grupą osób wymagającą wsparcia były rodziny z dziećmi. Wśród nich 8 rodzin to rodziny wielodzietne (z czworgiem i więcej dziećmi). (wykresy nr 7 i nr 8).

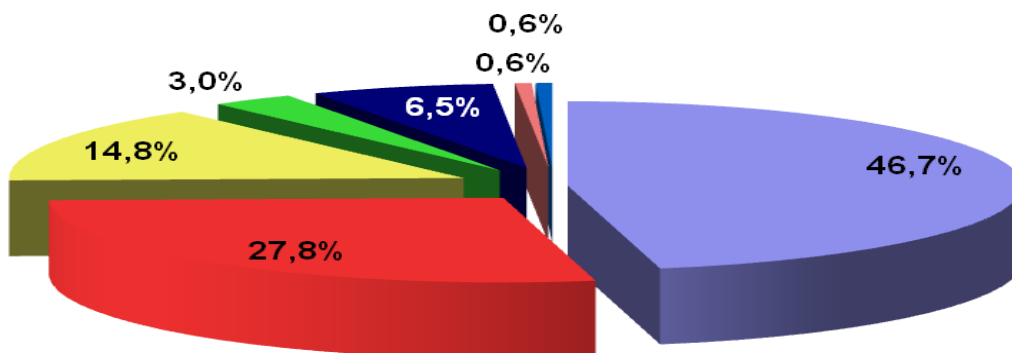
Wykres nr 7

Rodziny z dziećmi w latach 2005 - 2009

Wykres nr 8

Rodziny z dziećmi w 2009r

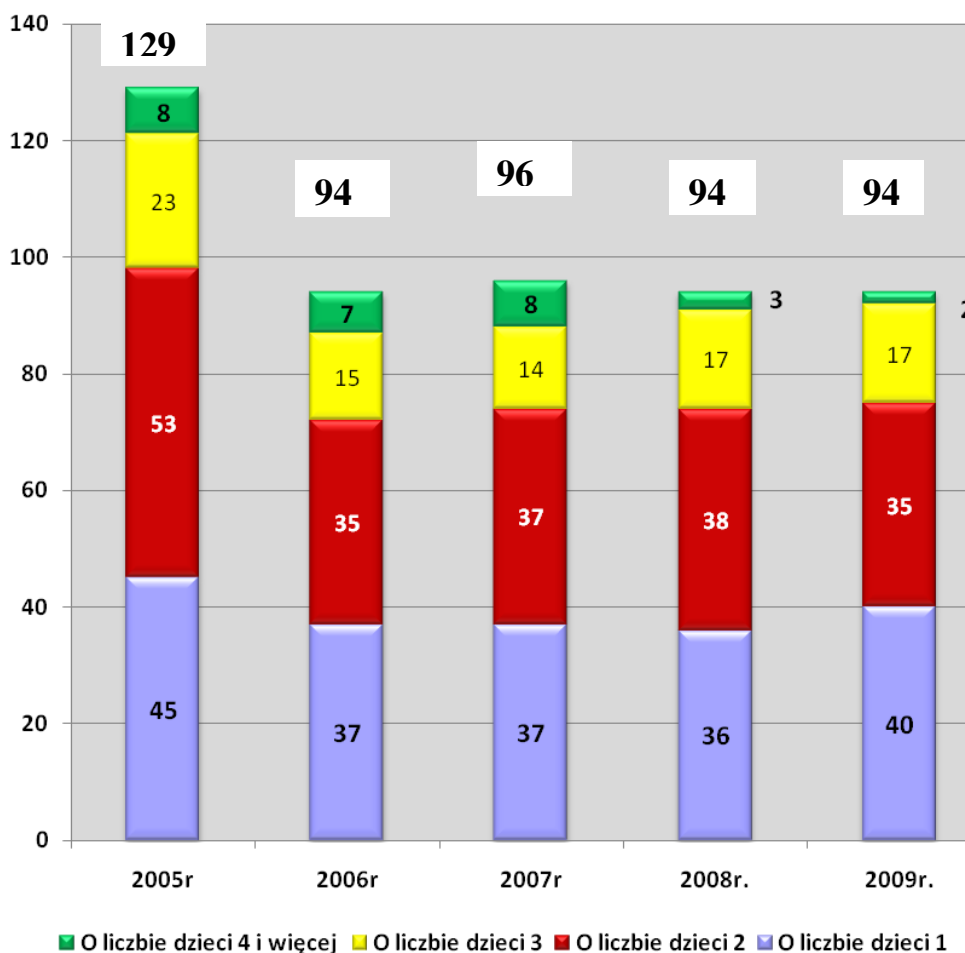

- O liczbie dzieci w rodzinie 1
- O liczbie dzieci w rodzinie 2
- O liczbie dzieci w rodzinie 3
- O liczbie dzieci w rodzinie 4
- O liczbie dzieci w rodzinie 5
- O liczbie dzieci w rodzinie 6
- O liczbie dzieci w rodzinie 7 i więcej

Z ogólnej liczby 169 rodzin z dziećmi 94 to rodziny niepełne. Strukturę tę obrazują wykresy nr 9 i 10.

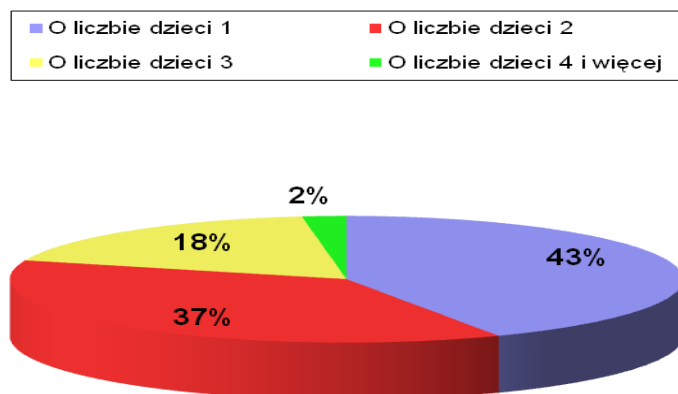
Wykres nr 9

Rodziny niepełne w latach 2005 – 2009

- O liczbie dzieci 4 i więcej
- O liczbie dzieci 3
- O liczbie dzieci 2
- O liczbie dzieci 1

Rodziny niepełne 2009r.

Z przedstawionych danych wynika, że w dalszym ciągu w najtrudniejszej sytuacji socjalno-bytowej pozostają na terenie miasta dwie grupy: osoby starsze w wieku poprodukcyjnym w większości samotne oraz rodziny z dziećmi, w tym rodziny niepełne.

Taka struktura klientów OPS potwierdza potrzebę utrzymania dotychczasowego poziomu wysokości nakładów ponoszonych przez miasto na wsparcie finansowe mieszkańców, gdyż ich sytuacja ekonomiczna w najbliższym czasie nie ulegnie poprawie.

II. Przyczyny korzystania z pomocy – dysfunkcje

1. Ubóstwo

W 2009 roku poza 1 przypadkiem związanym ze zdarzeniem losowym klientami pomocy społecznej były osoby, które osiągały bardzo niskie dochody, łącznie z tego powodu pomagaliśmy 256 rodzinom. Podstawowe kryterium dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń z pomocy społecznej nie uległo w 2009 roku zmianie i wynosiło: dla osoby samotnej 477 zł i dla osoby w rodzinie 351 zł. Większość rodzin korzystających z pomocy osiągała dochody znacznie poniżej tego kryterium, szczególnie dotyczyło to rodzin z dziećmi.

2. Niepełnosprawność

Wśród głównych dysfunkcji osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej, oprócz niskich dochodów, była niepełnosprawność potwierdzona orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności.

Z pomocy ośrodka skorzystało w 2009 roku ogółem 282 rodzin, w których są osoby niepełnosprawne. Najtrudniejsze problemy w pracy z osobami posiadającymi orzeczenie o stopniu niepełnosprawności występują w grupie osób uzależnionych od alkoholu. W stosunku do tej grupy klientów w 2009 roku były kontynuowane działania polegające na intensywnej współpracy z Pełnomocnikiem Burmistrza do Spraw Profilaktyki i Uzależnień, Strażą Miejską i z Policją w celu identyfikacji i ograniczenia marnotrawienia środków.

Z przeprowadzonego przez nas rozeznania wynika, że pomoc świadczona na rzecz osób niepełnosprawnych przez powiat w większości zaspokaja także potrzeby naszych mieszkańców. W najtrudniejszej sytuacji są osoby z niepełnosprawnością ruchową, ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się są przyczyną izolacji tych osób.

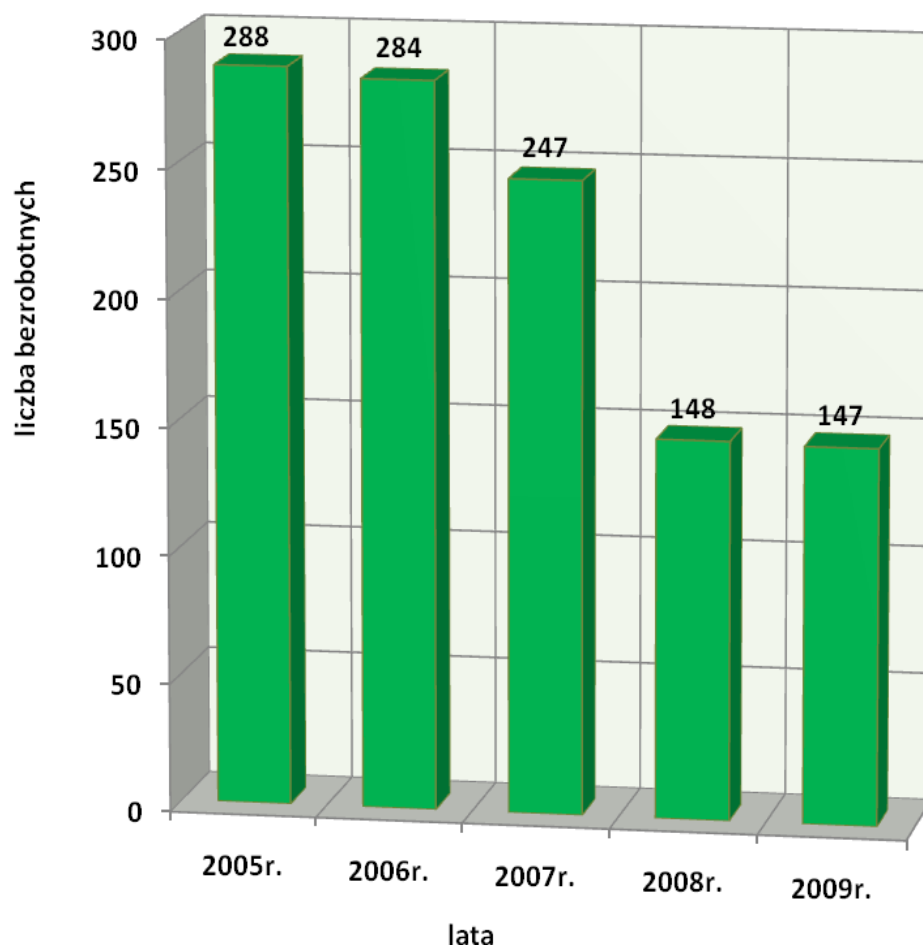
Aktywizacja osób niepełnosprawnych na terenie Miasta jest jednym z ważniejszych zadań mających na celu poprawę jakości życia mieszkańców. Osoby niepełnosprawne wspierane materialnie przez ośrodek to jedynie mała grupa niepełnosprawnych w Milanówku, stąd do objęcia większym wsparciem niepełnosprawnych konieczne jest wspólne działanie różnych instytucji i organizacji.

3. Bezrobocie

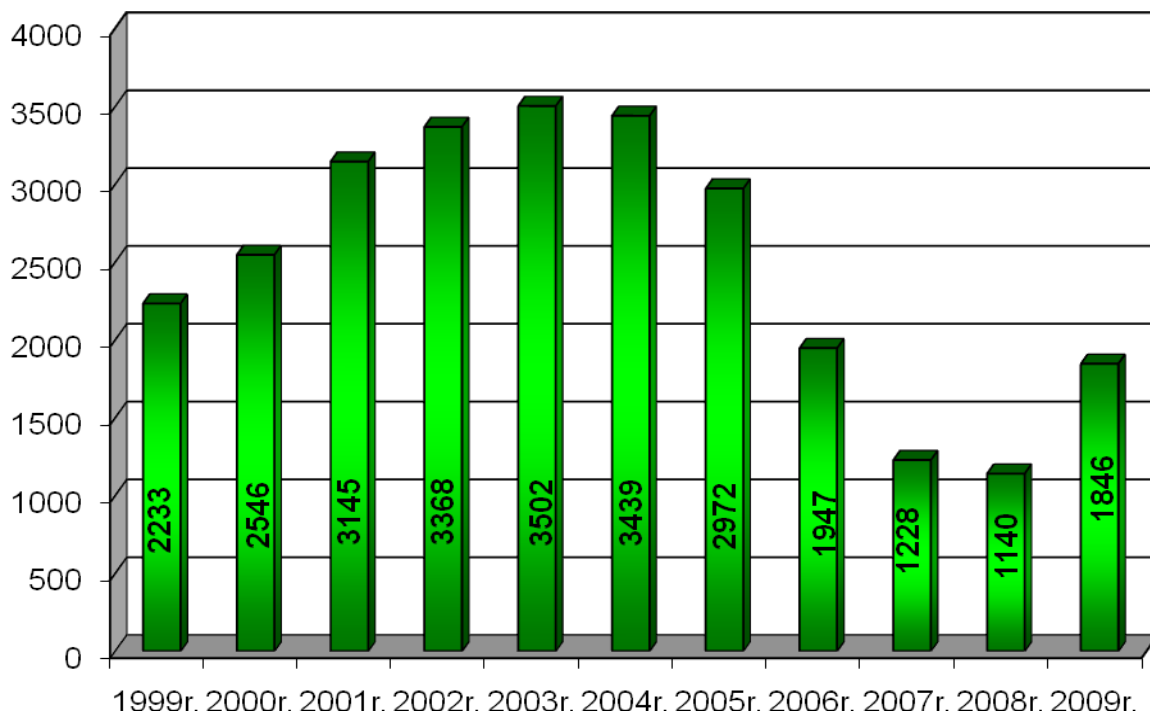
Drugą z najczęściej występujących dysfunkcji było bezrobocie, z tego powodu udzielano pomocy 147 osobom.

Z danych przekazanych przez Powiatowy Urząd Pracy wynika, że na koniec 2009 roku było zarejestrowanych 342 bezrobotnych z terenu Milanówka. W stosunku do 2008 roku jest to znaczny wzrost liczby bezrobotnych w naszym mieście, co obrazuje poniższy wykres.

**Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z tyt. bezrobocia
w latach 2005 - 2009**

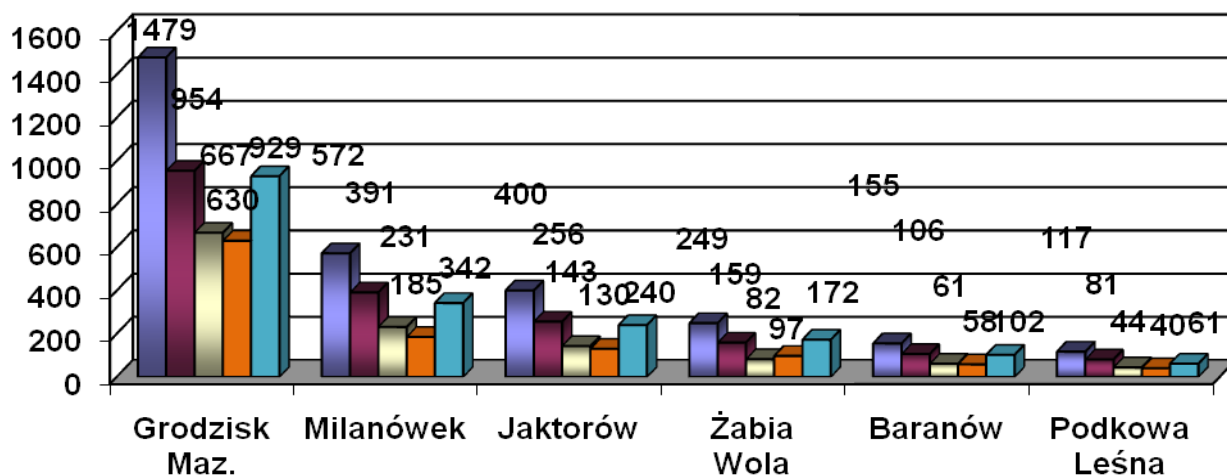

Liczba bezrobotnych w powiecie grodziskim w latach 1999 - 2009r.

BEZROBOCIE W GMINACH w latach 2005-2009

- Liczba bezrobotnych na koniec grudnia 2005
- Liczba bezrobotnych na koniec grudnia 2006
- Liczba bezrobotnych na koniec grudnia 2007
- Liczba bezrobotnych na koniec grudnia 2008
- Liczba bezrobotnych na koniec grudnia 2009

W celu aktywizacji osób bezrobotnych kontynuowano rozpoczęte w 2006 r., wspólne działania z PUP, wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, polegające na prowadzeniu prac społecznie użytecznych (miejsce pracy wskazuje urząd, bezrobotny jest zobowiązany do przepracowania 40 godzin miesięcznie i otrzymuje wynagrodzenie nie wliczane do ogólnych dochodów, w wysokości 272 zł miesięcznie).

Na przestrzeni całego roku 2009 do prac społecznie-użytecznych skierowano łącznie 30 osób. Bezrobocie dotychczas było jedną z głównych przyczyn udzielania wsparcia materialnego przez Ośrodek.

Grupa 11 osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo brała udział w projekcie MILA.II MAMA IDZIE DO PRACY. Opracowany przez nas projekt uzyskał dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego.

W 2010 roku również będziemy realizowali projekt aktywizacji i integracji w stosunku do osób pozostających poza rynkiem pracy.

„Przewidujemy, że na terenie Miasta w 2010 roku liczba bezrobotnych nieznacznie się zwiększy w związku z ograniczeniem liczby miejsc pracy wynikającym z ogólnego kryzysu. Dużym problemem będzie także aktywizacja na rynku pracy osób długotrwale bezrobotnych korzystających z świadczeń pomocy społecznej.”

4. Długotrwała choroba

Kolejną znaczącą grupą osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej są osoby długotrwale lub ciężko chore.

Z tej przyczyny udzielaliśmy pomocy 233 osobom. Większość świadczeń była udzielana jednorazowo na zakup leków lub pokrycie kosztów związanych z zapewnieniem opieki w miejscu zamieszkania. Kilka osób prosiło o pomoc w pokryciu kosztów dojazdu do specjalistycznej placówki medycznej. Pomoc z powodu długotrwałej choroby jest udzielana w większości osobom starszym, które mają niskie świadczenia emerytalne.

Ponadto osobom znajdującym się w szczególnie trudnej sytuacji zdrowotnej, rodzinnej i materialnej była udzielana pomoc w formie usług opiekuńczych.

Pomoc taka była świadczona przez opiekunki dla 75 rodzin oraz dla 9 osób z zaburzeniami psychicznymi w formie specjalistycznych usług opiekuńczych i w tym dla dwójki dzieci z autyzmem. Pogarszający się stan zdrowia oraz brak możliwości zapewnienia opieki w miejscu zamieszkania są przyczyną umieszczenia osób w domach pomocy społecznej. Łącznie na koniec 2009 roku w domach pomocy przebywało 18 osób.

Problem zapewnienia opieki dla ludzi starszych, samotnych narasta. Dotyczy to nie tylko osób korzystających z pomocy Ośrodka ale również rodzin o dobrej sytuacji materialnej. Ponadto zwiększa się ilość osób w wieku emerytalnym, co wymaga organizacji różnych aktywizujących form wsparcia. W działaniach tych mamy duże wsparcie organizacji pozarządowych. Dofinansowywanie przez Miasto tego typu działalności jest bardzo ważne.

5. Alkoholizm i narkomania

Wśród klientów ośrodka w 2009 r. problemy z nadużywaniem alkoholu występowały w 43 rodzinach. Problemy z uzależnieniem od narkotyków zdefiniowano w 3 rodzinach korzystających ze świadczeń. Udzielanie pomocy dla rodzin dotkniętych uzależnieniami wiąże się z koniecznością prowadzenia przez pracowników socjalnych stałego monitoringu rodziny.

Większość osób nadużywających alkoholu to mężczyźni, najliczniejsza grupa z nich to osoby, które nie pracują lub pracują dorywczo, są w wieku przedemerytalnym lub emerytalnym i nie mają stałych źródeł dochodu. Najtrudniejsze sytuacje występują w rodzinach z dziećmi w sytuacjach, gdy alkoholu nadużywają oboje rodzice. Sytuacja taka została zdiagnozowana w 5 rodzinach są one objęte nadzorem kuratorskim.

Podobnie jak w poprzednich latach nadużywanie przez klientów ośrodka alkoholu i marnotrawienie środków było w 2009 roku jedną z podstawowych przyczyn przyznawania pomocy w formie rzeczowej lub ograniczenie jej zakresu do niezbędnego minimum np. wydawania talonów do sklepów lub zapewnienie gorącego posiłku.

W szczególnie trudnych przypadkach pracownicy socjalni we współpracy ze strażą miejską, policją i pełnomocnikiem do spraw profilaktyki i uzależnień wnioskuje o wszczęcie procedury przymusowego leczenia.

Problem alkoholizmu mimo dobrej współpracy różnych służb na terenie Miasta jest bardzo widoczny. Brak skutecznych procedur i profesjonalnych ośrodków diagnostyki i leczenia uzależnień jest jedną z przyczyn ograniczających możliwość niesienia skutecznej pomocy.

W związku z powyższym najważniejszym zadaniem powinno być prowadzenie wczesnej profilaktyki szczególnie wobec młodzieży. Zadanie to powinno być traktowane priorytetowo w 2010 roku.

6. Problemy opiekuńczo - wychowawcze i trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego

Pomoc dla rodzin z tego typu problemami była udzielana w 2009 roku dość często i dotyczyła 112 rodzin, w których było 420 osób. Większość z nich to rodziny z dziećmi, korzystały one z wielu form wsparcia nie tylko materialnego. Praca z rodzinami, w których występują problemy wychowawcze jest szczególnie trudna, gdyż w rodzinach tych występuje często wiele złożonych dysfunkcji, które nawzajem się na siebie nakładają.

W większości przypadków wspólne działania pomocowe placówek oświatowych, służb pomocy społecznej, wsparte przez działania kuratorów sądowych straży miejskiej i policji pozwalają na zapewnienie poprawnych warunków rozwoju dzieci, członków tych rodzin.

W 2009 roku kontynuował działalność Środowiskowy Klub Wsparcia dla Dzieci i ich Rodzin przy ul. Turczynek 3. Z zajęć placówki korzystało 15 dzieci. Od września 2009 roku funkcjonuje filia klubu przy ul. Na Skraju 2 gdzie działaniami opiekuńczo- wychowawczymi objęto 20 dzieci. W placówkach prowadzona jest również praca z rodzicami.

Problemy wsparcia rodzin z dziećmi korzystających z pomocy ośrodka są traktowane priorytetowo. W 2010 roku będą kontynuowane działania aktywizujące rodziców do pracy i lepszej opieki nad dziećmi.

7. Bezdomność

Problem bezdomności w Milanówku nie dotyczy dużej grupy osób.

W ubiegłym roku z tej przyczyny udzieliliśmy pomocy 11 osobom. Wśród nich były osoby, które w poprzednich latach utraciły prawo do lokalu lub osoby po opuszczeniu zakładu karnego. Wśród większości osób bezdomnych z terenu miasta lub zagrożonych bezdomnością występuje problem uzależnienia alkoholowego, osoby te nie chcą współpracować i podjąć leczenia. Dwie z nich w okresie największych mrozów były umieszczone w noclegowni, gdzie również odmówiły uczestnictwa w programach wychodzenia z bezdomności.

W stosunku do tej grupy osób będą kontynuowane w 2010 roku działania wspierające w celu podjęcia przez nie terapii alkoholowej.

III. Pomoc w zapewnieniu posiłków – realizacja programu

„Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Ważnym zadaniem ośrodka pomocy jest koordynacja działań związanych z realizacją na terenie miasta działań wynikających z programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

W ramach programu miasto otrzymało na realizację programu z budżetu państwa w 2009 roku kwotę 83062zł (w tym: 36888zł na sfinansowanie posiłków oraz 14669zł na doposażenie stołówek w następujących szkołach Szkole Podstawowej Nr 2, Zespole Szkół Gminnych Nr 1 i Nr 3 w Milanówku), co stanowiło przeszło 47 % ogółu środków wydatkowanych na ten cel.

Najliczniejszą grupą osób objętą pomocą w formie dożywiania byli uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych. Dożywianie prowadzone było przede wszystkim na terenie miasta Milanówka, w programie uczestniczyły wszystkie szkoły gminne.

Ogółem posiłki były opłacane dla 25 dzieci w przedszkolach i 127 uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych.

Dodatkowo pomocą w postaci gorących posiłków objęto 17 osób dorosłych, dla których obiady wydawane były u Sióstr ze Zgromadzenia Urszulanek.

Ponadto w ramach programu była również udzielana pomoc dla rodzin w formie zasiłków na żywność, co pozwoliło na objęcie programem wszystkich osób wymagających pomocy w tej formie. Pomoc w postaci zapewnienia gorącego posiłku jest zadaniem obowiązkowym miasta.

Problem głodnych dzieci w Milanówku jest marginalny i jeśli taki przypadek miał miejsce to wynikał jedynie z zaniedbań rodziców, a nie z braku możliwości udzielenia pomocy.

Wszystkie placówki oświatowe z terenu miasta na stałe współpracują z ośrodkiem i każdy przypadek wymagający udzielenia pomocy jest wspólnie rozpatrywany, a pomoc natychmiast udzielana.

Podsumowanie.

W sprawozdaniu przedstawiony został opis najważniejszych problemów społecznych występujących w 2009 roku w Milanówku i krótki opis działań z zakresu pomocy społecznej podejmowanych dla ich rozwiązania.

Ogólna liczba klientów w stosunku do 2008 roku zwiększyła się, co jest wynikiem przede wszystkim wzrostu bezrobocia i znaczącego zmniejszenia liczby miejsc pracy w powiecie.

W 2009 roku kontynuowano szereg działań aktywizujących klientów pomocy społecznej w tym między innymi:

- włączenie klientów pomocy społecznej do prac na rzecz Miasta np. Otwarte Ogrody,
- powadzenie prac porządkowych w Środowiskowym klubie Wsparcia dla dzieci i ich Rodzin przy ul. Turczynek 3 i ul. Na Skraju 2
- wspólne organizowanie Wigilii,
- opracowanie i realizacja programu MILA II MAMA IDZIE DO PRACY

Ośrodek organizował wspólnie z MCK „Lato w mieście”. We wrześniu w partnerstwie z MCK i Pełnomocnikiem Burmistrza ds. Profilaktyki i Uzależnień plenerową imprezę integracyjną dla dzieci z rodzin i środowisk zagrożonych chorobą alkoholową.

Natomiast w grudniu z w/w partnerami imprezę „Mikołaj dzieciom”.

Do głównych przyczyn występowania problemów w rodzinach korzystających z pomocy należało: bezrobocie, niepełnosprawność, nadużywanie alkoholu i problemy rodzin z dziećmi sprawiającymi trudności wychowawcze.

Istotnymi problemami, które będą traktowane priorytetowo w pracach ośrodka w 2010 roku są:

- dalszy rozwój sieci ośrodków wsparcia dla rodzin i dzieci wymagających pomocy,
- pomoc osobom niepełnosprawnym
- opracowanie i realizacja programu aktywizacji i integracji osób wykluczonych w ramach Programu Systemowego finansowanego ze środków UE.,
- tworzenie warunków do rozszerzenia ofert usług dla osób starszych.

Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku w 2009 roku odbywała się bez większych zakłóceń.

Niniejsze sprawozdanie merytoryczne zostało opracowane w oparciu o sprawozdania roczne przekazywane wojewodzie zgodnie z obowiązującymi przepisami.